

Uchwała Nr XXX/299/2009

Rady Gminy Lubaczów

z dnia 30 marca 2009

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Krowica Sama na lata 2009 – 2016

Na podstawie art. 7, ust. 9, 10,17 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym/ tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm./ oraz na podstawie §10, pkt 2 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 38., poz. 220, z późn. zm.)

Rada Gminy Lubaczów
postanawia, co następuje:

§1

Zatwierdzić Plan Odnowy Miejscowości Krowica Sama na lata 2009 – 2016.

§2

Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy Lubaczów.

§3

Nadzór nad realizacją uchwały powierza się Komisji Budżetowej Rady Gminy Lubaczów.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Roman Cozac

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXX/299/2009
Rady Gminy Lubaczów
z dnia 30 marca 2009 r.

Plan Odnowy Miejscowości Krowica Sama na lata 2009 - 2016

Krowica Sama, 2009 r.

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	3
II.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
2.1	Krótką charakterystyką miejscowości na tle Gminy Lubaczów	4
2.2	Położenie geograficzne	6
2.3	Rys historyczny miejscowości	6
III.	INWENTARYZACJA ZASOBÓW	7
3.1	Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe.....	7
3.2	Sfera społeczna	7
3.3	Sfera gospodarcza.....	13
3.4	Infrastruktura techniczna	14
3.5	Dziedzictwo kulturowe i turystyka.....	17
IV.	BILANS STRATEGICZNY - ANALIZA SWOT	25
V.	PLAN WYKONAWCZY	28
VI.	KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI	29
VII.	PRIORYTETY ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI KROWICA SAMA	29
7.1	Opis operacji do realizacji z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”	34
7.2	Szacunkowa wartość planowanych zadań inwestycyjnych na lata 2009 - 2016	38
7.3	Harmonogram realizacji planowanych zadań inwestycyjnych.....	40
VIII.	SYSTEM REALIZACJI PLANU	42
8.1	Wdrażanie Planu	42
8.2	Monitoring, sprawozdawczość i promocja	43

I. WPROWADZENIE

Plan Odnowy Miejscowości Krowica Sama jest podstawowym dokumentem strategicznym określającym kierunki rozwoju społeczno - gospodarczego miejscowości oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Dokument ten jest niezbędny do ubiegania się przez Gminę Lubaczów o ośrodki z funduszy strukturalnych na realizację zadań inwestycyjnych w miejscowości Krowica Sama zawartych w niniejszym Planie.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Krowica Sama jest obszar tej miejscowości i obejmuje lata 2009 - 2016. Horyzont czasowy Planu pokrywa się z okresem nowej perspektywy finansowej UE na lata 2007 - 2013 wraz z zastosowaniem reguły wydatkowania środków $n + 2$ (tj. w ciągu dwóch kolejnych lat).

Dokument został opracowany w oparciu o dokumentację będącą w posiadaniu Urzędu Gminy Lubaczów oraz w oparciu o metodę konsultacji społecznych z przedstawicielami mieszkańców, najważniejszych środowisk społecznych i gospodarczych miejscowości Krowica Sama.

Podstawę opracowania Planu rozwoju miejscowości Krowica Sama stanowiły:

- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lubaczów,
- Strategia Rozwoju Gminy Lubaczów na lata 2007 - 2015,
- dane Urzędu Gminy Lubaczów.

Plan Odnowy Miejscowości Krowica Sama został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 38, poz.220).

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

2.1 Krótka charakterystyka miejscowości na tle Gminy Lubaczów

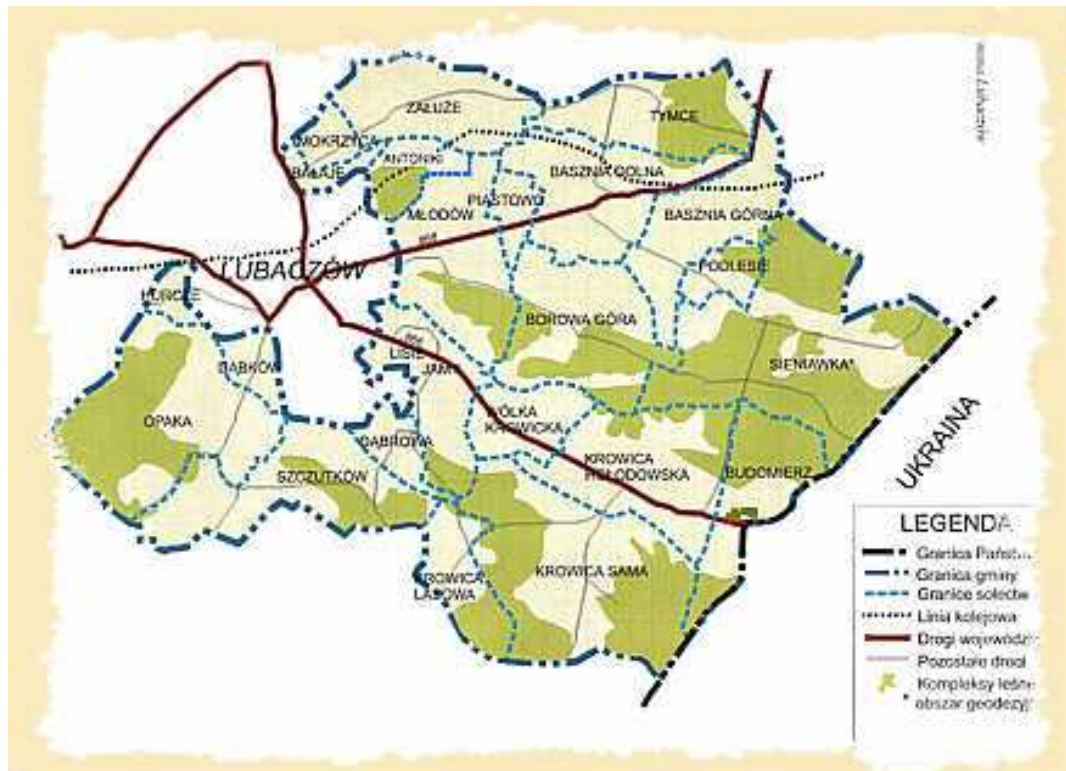
Miejscowość Krowica Sama położona jest w Gminie Lubaczów.

Gmina leży w południowo - wschodniej Polsce, w województwie podkarpackim, u ujścia rzeki Sołotwy do Lubaczówki, dopływu Sanu, w przygranicznym obszarze Polski i Ukrainy. W latach 1975 -1998 gmina położona była w województwie przemyskim. Powierzchnia gminy Lubaczów wynosi 203 km². Pod względem zajmowanego obszaru gmina zalicza się do jednej z większych w województwie.

Miejscowość Krowica Sama jest jedną z 23 sołectw wchodzących w skład Gminy Lubaczów. Na koniec grudnia 2008 r. miejscowość zamieszkiwało osób 754 , a gęstość zaludnienia wynosiła 38 osób/km². Na tle innych sołectw gminy Lubaczów, Krowica Sama zajmuje piąte miejsce pod względem liczby ludności, co stanowi 8% mieszkańców Gminy Lubaczów, i drugie pod względem powierzchni.

Położenie Krowicy Samej w Gminie Lubaczów oraz wykaz poszczególnych sołectw wchodzących w skład Gminy przedstawia poniższy rysunek oraz tabela.

Rysunek 1. Mapa sołectw Gminy Lubaczów

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 1. Miejscowości Gminy Lubaczów

Lp.	Miejscowości	Integralne części miejscowości	
		Nazwa	Rodzaj
1.	Antoniki	-	-
2.	Bałaje	-	-
3.	Basznia Dolna	Lubasy, Piaski, Szymeczki, Ruda,	część
4.	Basznia Górna	Dąbrowa, Malce,	przysiółek
5.	Borowa Góra	-	-
6.	Budomierz	-	-
7.	Dąbków	-	-
8.	Dąbrowa	Holiki, Kornagi, Krausy, Mudry, Michalce, Szutki, Wasie	Część
9.	Hurcze	-	-
10.	Karolówka	-	-
11.	Krowica Hołodowska	Hołodówka,	Przysiółek
		Mielniki	Część
12.	Krowica Lasowa	Boble	-
13.	Krowica Sama	Blusy, Cetynia, Obrawczyzna, Wychylówka	Część
14.	Lisie Jamy	Flisy, Smolice, Wygnańce,	Część
		Misztale	Przysiółek
15.	Młodów	Pilipy	Przysiółek
16.	Mokrzyca	-	-
17.	Opaka	Kamienne, Opaka - osiedle	Część
		Żuki	Przysiółek
18.	Piastowo	-	-
19.	Podlesie	-	-
20.	Osada Huta Kryształowa	-	-
21.	Szczutków	Mielniki, Onyszczaki, Prewedy, Sysaki	Część
		Ruda Szczutkowska	Przysiółek
22.	Tymce	-	-
23.	Wólka Krowicka	Brozie	Przysiółek
24.	Załuże	Czarne, Moczar Duży, Moczar Mały	Część

Źródło: Urząd Gminy Lubaczów

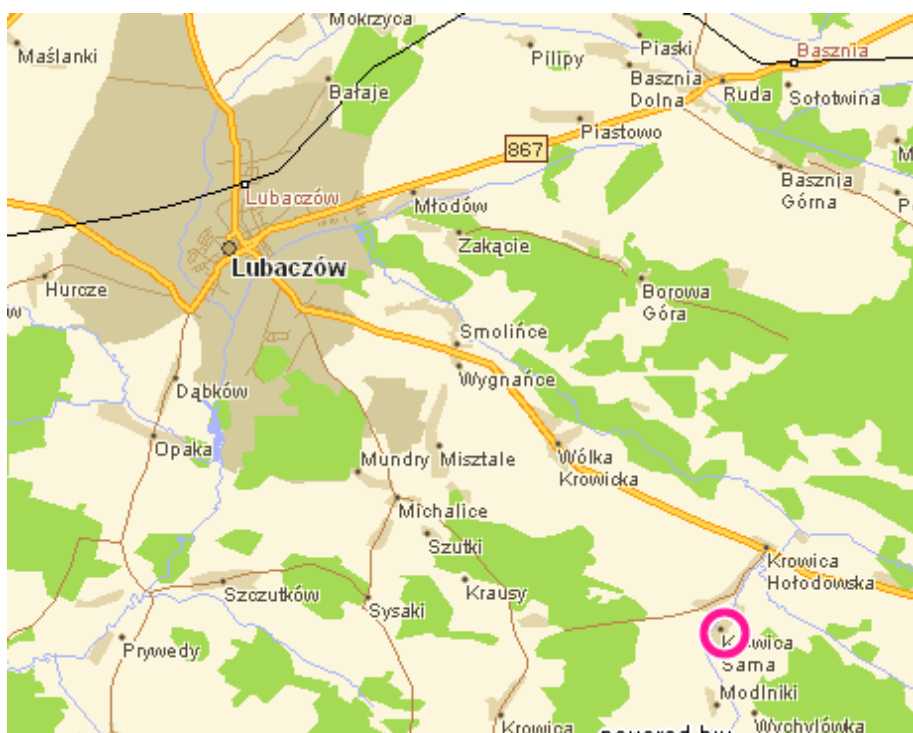
2.2 Położenie geograficzne

Miejscowość Krowica Sama położona jest w południowo - wschodniej części Gminy Lubaczów, w odległości ok. 10 km od Lubaczowa i w odległości ok. 2 km od granicy państwa. Podstawową funkcją, jaką pełni miejscowość jest funkcja rolniczo - mieszkalna.

Głównym ośrodkiem pracy, usług, administracji, kształcenia i lecznictwa dla mieszkańców Krowicy Samej jest miasto Lubaczów,

Położenie Krowicy Samej na tle Gminy przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 2. Mapka przedstawiająca położenie miejscowości Krowica Sama

Źródło: Opracowanie własne na podstawie serwisu www.szukacz.pl

2.3 Rys historyczny miejscowości

Nazwa miejscowości Krowica związana jest z miejscową legendą, która głosi, że podczas napadu Tatarów na krowicki zamek połała się krew, zabarwiając pobliską rzeczkę. Krowica znajdowała się na terenie Grodów Czerwieńskich, na ziemi lubaczowskiej, która początkowo stanowiła część księstwa przemyskiego (XIII w.), następnie była oddzielnym powiatem (1377), a w 1388 r. weszła w skład ziemi bełskiej, która stanowiła północno - wschodnią część Rusi Czerwonej. Ziemia ta, oddana przez króla Władysława Jagiełłę siostrze Aleksandrze, dostała się w posiadanie książąt mazowieckich i dopiero w 1462 roku została włączona przez Kazimierza Jagiellończyka pod bezpośrednią władzę Korony, wchodząc w jej skład jako jeden z powiatów nowoutworzonego województwa bełskiego.

Siedzibą powiatu w dalszym ciągu był Lubaczów aż do 1531 roku. Odtąd, aż do końca istnienia Rzeczypospolitej, Lubaczów i tereny byłego powiatu lubaczowskiego, w tym i Krowica, wchodziły w skład województwa i powiatu bełzkiego.

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW

3.1 Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe

Krowica Sama leży w kotlinie otoczonej dookoła lasami: od wschodu las zwany Horaj, od strony wschodniej las zwany Hrebelki i Krąsowa i las Łukiwisz. Przez miejscowość przepływa potok Zamiła.

Na terenie miejscowości występują ziemie bielcowe z kompleksem glebowym żytnym dobrym i kompleksem żytnym słabym wykształconym nieregularnie.

3.2 Sfera społeczna

Ludność

Na dzień 31 grudnia 2008 r. miejscowość Krowica Sama zamieszkiwało 754 osób, a gęstość zaludnienia wynosiła 38 osób/km². Na tle innych sołectw gminy Lubaczów, Krowica Sama zajmuje piąte miejsce pod względem liczby ludności i drugie pod względem powierzchni. Liczbę mieszkańców i średnią gęstość zaludnienia Krowicy Samej oraz innych poszczególnych miejscowości Gminy Lubaczów w latach 2007 i 2008 w oparciu o dane z Gminnej Ewidencji Ludności przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Liczba mieszkańców i średnia gęstość zaludnienia Krowicy Samej na tle innych miejscowości Gminy Lubaczów (Stan na dzień 31.12.2008 r.)

Lp	Miejscowość	Liczba ludności w latach		Powierzchnia w ha	Gęstość zaludnienia w latach	
		2007	2008		2007	2008
1.	Antoniki	205	204	332,57	61,6	61,3
2.	Bałaje	139	143	181,6	76,4	78,6
3.	Basznia Dolna	980	970	1 142,46	85,8	84,9
4.	Basznia Górna	446	450	993,25	44,9	45,3
5.	Borowa Góra	226	220	1 293,33	17,5	17,0
6.	Budomierz	105	105	854,32	12,3	12,3
7.	Dąbków	305	320	225,13	135,6	142,2
8.	Dąbrowa	341	335	327,16	104,3	102,41
9.	Hurcze	140	138	129,5	107,7	106,2
10.	Karolówka	182	180	-	-	-
11.	Krowica Hołdowska	491	487	1 348,48	36,4	36,1
12.	Krowica Lasowa	220	222	563,57	39,0	39,4
13.	Krowica Sama	761	754	1 981,86	38,4	38,0
14.	Lisie Jamy	1156	1 153	941,51	122,7	122,4
15.	Młodów	919	923	1 165,73	78,8	79,2
16.	Mokrzyca	122	124	165,05	73,9	75,2
17.	Opaka	523	528	1 855,03	28,2	28,5
18.	Piastowo	174	178	215,25	80,9	82,8
19.	Podlesie	69	70	278,81	24,7	25,1
20.	Osada Huta Krysztalowa	82	82	2 557,18	3,2	3,2
21.	Szczutków	375	372	1 312,11	28,6	28,4
22.	Tymce	287	283	1 024,52	28,0	27,6
23.	Wólka Krowicka	414	418	485,11	85,4	86,2
24.	Załuże	825	814	916,79	90,0	88,8
Razem		9 487	9 473	20 290,31	46,8	46,7

Źródło: Urząd Gminy Lubaczów

Rynek pracy i bezrobocie

Bezrobocie jest zjawiskiem powszechnie znanym i jednym z najpilniejszych problemów społecznych nie tylko dla sołectwa, lecz również dla gminy. Osoby bezrobotne często w poszukiwaniu pracy wyjeżdżają do dużych miast i tam niejednokrotnie już zostają. Skutkiem tego może być w przyszłości wyludnianie się tej miejscowości i starzenie się jej mieszkańców.

Na terenie Gminy Lubaczów w roku 2008 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy było 795 osób, w tym 367 kobiet. Największą grupę bezrobotnych stanowią osoby w wieku 18-44 lat. Ze względu na staż pracy wśród zarejestrowanych w PUP Lubaczów najwięcej było osób ze stażem od 1 do 5 lat.

Według danych otrzymanych z Powiatowego Urzędu Pracy – w miejscowości Krowica Sama bezrobotnych w 2008 r. było 85 osób, w tym 42 kobiet.

Według wykształcenia liczba bezrobotnych przedstawia się następująco:

25 osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym,

37 osób z wykształceniem zawodowym,

19 osób z wykształceniem średnim,

4 osoby z wykształceniem wyższym.

W ostatnich latach zaobserwować można ciągle wzrastającą liczbę osób oraz rodzin oczekujących wsparcia ze środków pomocy społecznej. Powodem tego jest ubożenie społeczeństwa na wskutek bezrobocia, a wymuszone okolicznościami podejmowanie pracy za niskie wynagrodzenie nie zaspokaja podstawowych potrzeb. Największą grupą korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w gminie są rodziny i osoby bezrobotne. Następną grupą to rodziny z osobą długotrwale chorą lub niepełnosprawną.

Do negatywnych zjawisk, które mają wpływ na funkcjonowanie rodziny, należy alkoholizm oraz idąca w ślad za tym bezradność – w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Bezradność występuje najczęściej wspólnie z innymi niekorzystnymi zjawiskami, np. długotrwałym bezrobociem.

Sytuacja ostatnich lat wykreowała nową grupę osób korzystających z pomocy społecznej. Dawniej byli to ludzie w podeszłym wieku, niepełnosprawni, rodziny wielodzietne lub dotknięte chorobą alkoholową. Obecnie przeważają ludzie stosunkowo młodzi, cieszący się dobrym zdrowiem, ale na skutek bezrobocia, bądź podejmowania zatrudnienia za niskie wynagrodzenie, nie posiadający wystarczających środków na bieżące utrzymanie siebie i rodziny.

Dużym problemem w Krowicy Samej jest także bieda dotycząca części mieszkańców tej wsi. Szczególnie chodzi tu o osoby posiadające małe gospodarstwa rolne, osoby starsze oraz chore. Ludzie ci wymagają szczególnego wsparcia.

Rynkiem pracy dla mieszkańców Krowicy Samej pozostaje niedaleko położony Lubaczów. Bliskość oraz dogodne połączenia komunikacji publicznej sprawiają, że miejscowość Krowica Sama pełni funkcję mieszkalną.

Głównymi źródłami utrzymania się mieszkańców jest praca w rolnictwie, renty, emerytury oraz różnego rodzaju zasiłki.

Edukacja i sport, działalność społeczna

Na terenie Krowicy Samej funkcjonuje Szkoła Podstawowa, która jest usytuowana na granicy sołectw Krowica Hołodowska i Krowica Sama. Szkoła od wielu lat pełni rolę nie tylko edukacyjną miejscowych dzieci, ale także była i jest placówką integrującą mieszkańców. Przy szkole w Krowicy Samej prowadzona jest świetlica szkolna.

Gmina Lubaczów uzyskała dofinansowanie projektu pod nazwą „Rozbudowa szkoły podstawowej w Krowicy Samej wraz z zagospodarowaniem otoczenia szkoły” w ramach programu Współpracy Przygranicznej Phare dla Polskiej Granicy Wschodniej Fundusz Projektów Infrastruktury Około - biznesowej (BRIPF), realizowanego w ramach Narodowego Programu Polski 2003. W wyniku realizacji projektu zwiększyła się powierzchnia użytkowa szkoły o 332 m², a ponadto powstały:

- zespół boisk sportowych: korty tenisowe, boisko do piłki ręcznej, boisko do piłki koszykowej, boisko do piłki siatkowej, rzutnia do kuli, bieżnia:
- plac do imprez plenerowych,
- pole biwakowe,
- parking dla samochodów,
- droga dojazdowa.

Szkoła Podstawowa dla uczniów klas od 1-6 nie posiada własnej sali sportowej.

W roku szkolnym 2008/2009 w szkole uczyło się 84 uczniów a zajęcia prowadziło 7 nauczycieli.

Młodzież kończąca szkołę podstawową w Krowicy Samej kontynuuje naukę w Gimnazjum w Wólce Krowickiej, a później w szkołach średnich na terenie Lubaczowa.

Na terenie miejscowości działają organizację pozarządowe i społeczne :

- Ludowy Klub Sportowy „Graniczni” ,
- uczniowski Klub Sportowy „Zryw”,
- zespół śpiewaczy Niespodzianka,

oraz z miejscowości Krowica Hołodowska, graniczącej z Krowicą Samą:

- Ochotnicza Straż Pożarna
- Koło Gospodyń Wiejskich, które to organizacje korzystają wspólnie z jednego domu kultury, będącego dla nich miejscem wspólnych przedsięwzięć.

Działalność wymienionych organizacji polega na inicjowaniu oraz angażowaniu się we w szeroko pojmowany rozwój społeczny i gospodarczy – poprzez aktywizację społeczności wiejskiej, pomoc w trudnych sytuacjach, promocję miejscowości, kultywowanie tradycji i kultury Krowicy Samej i Krowicy Hołodowskiej, a także zapewnianie bezpieczeństwa.

Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo publiczne

Na terenie miejscowości Krowica Sama znajduje się Punkt Zdrowia, który zapewnia podstawową opiekę medyczną. Specjalistyczną opiekę zdrowotną zapewnia Zakład Opieki Zdrowotnej R-36 z Przychodnią Rejonową. Powyższe placówki oprócz podstawowej opieki medycznej zabezpieczają ambulatoryjną całodobową opiekę medyczną, zapewnioną przez lekarzy, pielęgniarki i położne.

Ochrona przeciwpożarowa na terenie miejscowości Krowica Sama zapewniona jest przez Państwową Straż Pożarną w Lubaczowie i jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej w Krowicy Hołodowskiej, które dysponują niezbędnym sprzętem do prowadzenia działań ratowniczo - gaśniczych.

Biblioteka i czytelnictwo

W Krowicy Samej działa Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Lubaczowie z/s w Baszni Dolnej. W roku 2008 , z biblioteki skorzystało 187 czytelników na 754 mieszkańców, co stanowi 24,8% mieszkańców. Procent osób czytających w miejscowości zaraz po Baszni Dolnej jest znacznie większy niż w pozostałych miejscowościach, w których znajdują się biblioteki.

Biblioteka w Krowicy Samej pod względem ilości posiadanych książek zajmuje trzecie miejsce na tle innych bibliotek na terenie Gminy.

Biblioteka udostępnia księgozbiory poprzez wypożyczenie i prezentacje. Udostępnienie księgozbioru odbywa się w warunkach wolnego dostępu czytelników do półek, co jest niewątpliwie zaletą z uwagi na bezpośredni kontakt czytelnika z książką i nieskrępowany wybór materiałów przez samego zainteresowanego. Zbiory biblioteczne są uzupełniane na bieżąco. W bibliotekach stosuje się wizualną promocję książki w formie wystawek oraz gazetek ściennych.

Liczbę księgozbiorów oraz czytelników Krowicy Samej na tle miejscowości w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Księgozbiór, czytelnicy i wypożyczenia w bibliotekach publicznych gminy Lubaczów za 2008 r.

Gmina/Wieś	Księgozbiór w woluminach			Wypożyczenia w woluminach na 1 czytelnika	
	w szt.	Zakup nowych woluminów	Czytelnicy	w szt.	
Basznia Dolna	11453	202	248	4801	19,36
Filia Młodów	4856	127	128	3331	26,02
Filia Lisie Jamy	8541	164	219	2937	13,41
Filia Krowica Sama	7580	146	187	7346	39,28
Filia Opaka	3871	120	137	2351	17,16
Filia Załuże	6389	183	117	1168	9,98
Razem gmina	42690	942	1036	21934	21,17

Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna w Lubaczowie z/s w Baszni Dolnej,

Biblioteka w Krowicy Samej nie posiada publicznego dostępu do Internetu.

Działalność kulturalna

Działalność kulturalną w gminie realizuje Gminny Ośrodek Kultury w Lubaczowie, który posiada swoje filie w Baszni Dolnej, **Krowicy Samej**, Lisich Jamach, Młodowie oraz Załużu. Gminny Ośrodek Kultury w Krowicy Samej wyposażony jest w sprzęt muzyczny i dyskotekowy.

W Domu Kultury istnieje dobre zaplecze do organizacji imprez masowych i przyjęć okolicznościowych. Dom Kultury w Krowicy Samej dzięki dobrej współpracy z miejscową OSP, KGW oraz LZS organizuje także projekcje filmów wideo dla dzieci i młodzieży oraz gry stolikowe tenisa stołowego. W kalendarzu imprez kulturalnych zauważyć można, że w Krowicy Samej na stałe wpisała się impreza międzynarodowa pod nazwą „Festiwal Kultur”, na której prezentowane są kultury czterech nacji narodowościowych zamieszkujących niegdyś teren obecnej Gminy Lubaczów (polska, ukraińska, żydowska i niemiecka). Impreza organizowana od roku 2006, w miesiącu sierpniu, cieszy się dużą popularnością wśród mieszkańców powiatu lubaczowskiego. Atutem Festiwalu jest także to, że na scenie, oprócz polskich, występują zespoły z Ukrainy i Słowacji.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury w Krowicy Samej działalność prowadzi zespół śpiewaczy „Niespodzianka” z Krowicy Hołdowskiej, dla którego ośrodek ten jest miejscem spotkań, prób i występów. Zespół „Niespodzianka” swym repertuarem uświetnia

uroczystości patriotyczne, religijne, szkolne, strażackie, sportowe odbywające się na terenie powiatu lubaczowskiego. Uczestniczył trzykrotnie w XXIX Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu n. Wisłą, Wojewódzkim Przeglądzie Kapel Śpiewaków i Zespołów Śpiewaczych w Dynowie, Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych w Przemyślu, Tyczynie, Festiwalu Piosenki Maryjnej w Łukawcu oraz Łaszczówce k. Tomaszowa Lubelskiego. Zespół zaprezentował się w ramach Dni Cieszanowa, przeglądach Kół Gospodyń Wiejskich w Starym Dzikowie, spotkaniach z folklorem na granicy w Moszczanicy, imprezach okolicznościowych w Muzeum w Lubaczowie.

Z sukcesem uczestniczy w corocznym międzypowiatowym Przeglądzie Kolęd i Pastoralek w Pawłosiowie. Szeroko poszerzony zespół wystawił sztukę obrzędową pn. „Wesele Krowickie” w Korytnikach k/Przemyśla w ramach konkursu „Moja Wieś Aktywna” oraz prezentował „Bicie oleju lnianego” na potrzeby archiwalne Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej.

W Krowicy Samej prężnie działa Koło Gospodyń Wiejskich, angażujące się w gminne przedsięwzięcia kulturalne oraz przygotowujący oprawę kulinarną dla uczestników konferencji, spotkań i innych ważnych wydarzeń. Ponadto szeroko promuje produkty lokalne – zarówno kulinarne jak i inne świadczące o tradycji Krowicy Samej.

3.3 Sfera gospodarcza

Podmioty gospodarcze

Na terenie miejscowości zarejestrowanych jest 8 podmiotów gospodarczych z następujących branży:

- usługi gastronomiczne,
- zakład usług leśnych, przetarcie drewna,
- dowóz mleka do punktu skupu,
- 3 sklepy wielobranżowe, spożywczo - przemysłowe
- wyrób mebli i usługi stolarskie,
- GIPSMAN – budownictwo,
- TREP - BUD produkcja wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa.

Rolnictwo

Rolnictwo jest jednym z głównych źródeł utrzymania mieszkańców Krowicy Samej. W miejscowości przeważają małe gospodarstwa rolne, w których uprawiane są rośliny pracochłonne między innymi: tytoń, truskawki, cebula. Grunty mało przydatne pod uprawę

roślin zbożowych, okopowych i warzyw, rolnicy przeznaczają pod zalesienia. Główne zwierzęta hodowlane w Krowicy Samej to trzoda chlewna, drób oraz bydło mleczne.

Tabela 3. Średnia powierzchnia gospodarstw w sołectwie (rok 2008)

Sołectwo	Liczba mieszkańców	Ilość gospodarstw	Powierzchnia ogólna w ha	Średnia pow. gospodarstwa
Krowica Sama	754	143	730,3081	5,1070

Źródło: Urząd gminy Lubaczów

3.4 Infrastruktura techniczna

Infrastruktura drogowa

Przez miejscowość Krowica Sama przebiega droga powiatowa N 1693 Krowica Hołodowska – Wielkie Oczy oraz droga gminna nr 105122 R.

Drogi te wymagają przeprowadzenia remontu wraz z budową chodników.

Gospodarka wodno-ściekowa

System wodociągów sołectwa jest rozbudowany i w pełni zabezpiecza potrzeby mieszkańców. Krowica Sama zasilana jest z ujęcia w Wólce Krowickiej. Ujęcie to obejmuje 2 studnie głębinowe, stację kontenerową i dwa żelbetonowe zbiorniki. Woda z tego ujęcia nie jest najlepszej jakości i wymaga uzdatniania. W Krowicy Samej 100 % gospodarstw ma podłączoną wodę.

Na terenie miejscowości funkcjonuje oczyszczalnia ścieków, która zlokalizowana jest przy szkole podstawowej o przepustowości 6 m³/ na dobę oraz oczyszczalnia typu Bioblok na terenie Osiedla Wolności. Powyższe oczyszczalnie działają tylko na potrzeby szkoły i osiedla. Wykorzystanie ich w szerszym zakresie dla potrzeb poszczególnych wsi jest niemożliwe z uwagi na ograniczoną przepustowość.

Niezbędna jest budowa kanalizacji sanitarnej, która w pełni zabezpieczyłaby potrzeby mieszkańców.

Melioracje

Zmeliorowana powierzchnia w miejscowości Krowica Sama wynosi 138 hektarów i stanowi 4,7% zmeliorowanych gruntów rolnych.

Wykaz zmeliorowanych powierzchni w poszczególnych sołectwach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Sołectwa wg wielkości powierzchni zmeliorowanej

Wyszczególnienie	Powierzchnia zmeliorowana w ha	% zmeliorowanych gruntów rolnych
Obręb geod. Sieniawka	433	14,7
Załuże	358	12,2
Tymce	326	11,1
Opaka (z fragmentami pow. Hurcze - Dąbków)	324	11,0
Basznia Dolna	303	10,3
Borowa Góra	216	7,4
Krowica Hołodowska	249	8,5
Basznia Górna	172	5,9
Młodów	180	6,1
Krowica Sama	138	4,7
Budomierz	41	1,4
Szczutków	66	2,3
Podlesie	41	1,4
Piastowo	39	1,3
Lisie Jamy	30	1,0
Wólka Krowicka	23	0,8
Razem:	29,39	-

Źródło: Urząd Gminy Lubaczów

W okresie intensywnych opadów deszczu problemem staje się lokalny potok, który występuje ze swojego koryta i zalewa przyległe pola i pastwiska. W roku 2008 rozpoczęto prace przy regulacji potoku.

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie miejscowości realizowana jest w oparciu o ustawę „O utrzymaniu czystości i porządku w gminach”. Odpady gromadzone są w workach z tworzywa sztucznego oraz pojemnikach, których odbiór od mieszkańców prowadzą specjalistyczne firmy: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych, Produkcyjnych i Handlu w Lubaczowie oraz Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jarosławiu. Firmy prowadzą również selektywną zbiórkę odpadów.

Telekomunikacja

Sieć telekomunikacyjna na terenie gminy jest bardzo dobrze rozwinięta i w pełni zaspokaja potrzeby mieszkańców. W latach 1999 - 2000 przeprowadzono kompleksową telefonizację gminy. W miejscowości dostępny jest sygnał wszystkich operatorów telefonii komórkowej. Przebudowy wymagają jedynie połączenia telefoniczne wykonane drogą radiową (DECT) ze względu na liczne awarie i zakłócenia w połączeniach. W miejscowości Krowica Sama ponad 95% mieszkańców posiada aparaty telefoniczne. Spośród wszystkich sołectw wchodzących w skład Gminy Lubaczów pod względem liczby posiadanych telefonów Krowica Sama zajmuje pierwsze miejsce.

Wykaz liczby aparatów telefonicznych na terenie gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Aparaty telefoniczne w poszczególnych miejscowościach gminy w 2003* roku

Wyszczególnienie	Liczba aparatów telefonicznych	Liczba gospodarstw domowych	% w sołectwie
Antoniki	20	42	47,7
Bałaje	23	36	63,9
Basznia Dolna	141	304	46,4
Basznia Górna	49	105	45,4
Borowa Góra	26	66	39,4
Budomierz	12	28	42,9
Dąbków	50	76	65,8
Dąbrowa	51	70	72,3
Hurcze	16	28	57,1
Karolówka	31	51	60,8
Krowica Hołdowska	58	108	53,7
Krowica Lasowa	30	53	56,6
Krowica Sama	88	92	95,7
Lisie Jamy	150	262	57,3
Młodów	116	206	56,3
Mokrzyca	15	35	42,9
Opaka	70	81	86,4
Piastowo	25	43	58,1
Podlesie	11	87	12,6
Szczutków	48	93	51,6
Tymce	43	136	31,6
Wólka Krowicka	59	79	43,4
Załuże	79	413	19,1
Razem	1 211	2 494	-

Źródło: Urząd Gminy Lubaczów * Brak aktualnych danych

Energetyka

Istniejący układ elektroenergetyczny w pełni zabezpiecza aktualne potrzeby mieszkaniowe i gospodarcze mieszkańców Krowicy Samej.

Gazownictwo

Do miejscowości nie jest doprowadzona sieć gazowa

Ciepłownictwo

Potrzeby ciepłe obiektów kubaturowych w miejscowości, w tym zabudowy mieszkaniowej, realizowane są indywidualnie, co skutkuje rozproszeniem punktów emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłów do powietrza atmosferycznego na obszarze miejscowości i gminy.

Wiejska sieć osadnicza nie pozwala na stosowanie scentralizowanych systemów grzewczych.

3.5 Dziedzictwo kulturowe i turystyka

Na terenie Krowicy Samej występuje kilka obiektów o walorach zabytkowych, są to m.in.:

- kapliczka Św. Jana Nepomucena, drewniana, I połowa XIX w.
- Ruina cerkwi greko-katolickiej pw. św. Michała Archanioła, drewniana, 1870, rozbudowana ok. 1920, przebudowana na magazyn 1940, zrujnowana 1995
- Kapliczka drewniana, I ćwierć wieku XX w.
- Pozostałości zespołu folwarcznego,,
- Ruina gorzelni, murowana, początek XX w.
- Park, XIX w., przekomponowany na krajobrazowy XIX/XX w.
- Dom nr 22, drewniany, lata 30 XX w., własność Jan Piątek
- Dom nr 62, drewniany, Lata 20 XX w., własność Michał Mikitów
- Kościół drewniany, Lata 30 XX w.
- cmentarze

Najcenniejszym zabytkiem drewnianej architektury kościelnej na terenie wsi jest drewniana świątynia pw. Przemienienia Pańskiego w Krowicy Samej. Kościół wzniesiony w latach 1932–1933 został poświęcony 26 listopada 1933 r. jako kaplica filialna parafii w Lubaczowie. Świątynia założona została na planie krzyża, zbudowana z drzewa modrzewiowego W zwieńczeniu fasady znajduje się niewielka wieżyczka na sygnaturkę,

zwieńczona finezyjnym hełmem. Kościół krowicki poprzez swoją architekturę reprezentuje nowoczesne trendy w sakralnej architekturze drewnianej bliższe rozwiązaniom stosowanym w kościołach murowanych. Fundatorem kościoła była Polska Akademia Umiejętności w Krakowie, właściciel miejscowego majątku dworskiego.

W miejscowości funkcjonują obecnie dwa cmentarze komunalne, które są wpisane do rejestru zabytków. Są to dawne cmentarze greckokatolickie. Cmentarz po stronie południowej (*cmentarze usytuowane są po lewej i prawej stronie drogi powiatowej*) został założony w I połowie XIX wieku. Zachowało się w nim ponad 70 nagrobków zabytkowych w większości reprezentujących ludowy warsztat kamieniarski z okolic Brusna Starego. Ponadto, interesujące są krzyże żeliwne na kamiennych postumentach, z których najstarszy, z ok. 1845 r. upamiętnia właściciela Krowicy – Wincentego Rosnowskiego h. Ogończyk.

Po północnej stronie, cmentarz założony został ok. połowy XIX wieku. Świadczą o tym zachowane stare krzyże z inskrypcjami wyrytymi w kamieniu, pochodzące z tego okresu. Oprócz nich zachowało się tu ponad 120 nagrobków o zabytkowym charakterze, głównie z przełomu XIX/XX wieku.

Kolejnym obiektem wpisanym do rejestru zabytków jest ruina cerkwi greko-katolickiej pw. św. Michała Archanioła, drewniana, 1870, rozbudowana ok. 1920, przebudowana na magazyn 1940, zrujnowana w 1995. Była to budowla usytuowana na niewielkim wzniesieniu

W krajobrazie Krowicy Samej zobaczyć można wiele przydrożnych krzyży i kapliczek, najcenniejszym tego typu zabytkiem wsi jest kapliczka św. Jana Nepomucena (pocz. XX w.). przy moście prowadzącym do parku podworskiego. Drewniana figurka świętego osłonięta została daszkiem wspartym na czterech kolumnkach ujętych od dołu ozdobnym płótkiem. Snycerskie wykończenie detalu świadczy o dużym poczuciu estetyki twórców tej kapliczki.

Fot. 1. Drewniany kościół p. w. Przemienienia Pańskiego w Krowicy Samej

Źródło: UG Lubaczów

3.6. Turystyka i rekreacja

Miejscowość Krowica Sama ma swój specyficzny i indywidualny charakter, ukształtowany przez środowisko przyrodnicze oraz bogate dziedzictwo kulturowe. Jest ona postrzegana głównie jako kraina rolnicza i rejon o atrakcyjnych walorach rekreacyjno - turystycznych. Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe, duże zróżnicowanie fizjograficzne, geologiczne, duży procent lasów, bogactwo flory i fauny występujące na terenie Krowicy Samej stanowią potencjał do rozwoju turystyki i agroturystyki.

Wieś jak i cały teren gminy Lubaczów tworzą dobre warunki do uprawiania szczególnie pieszej i rowerowej turystyki ze względu na malownicze okolice, bogactwo lasów i cieków wodnych, które stwarzają warunki do aktywnego wypoczynku.

Ponadto, wieś posiada dobre warunki do rozwoju turystyki sezonowej, w parze z walorami krajobrazowymi.

Gmina Lubaczów od wielu lat prowadzi działania, polegające m.in. na zabezpieczeniu środków budżetowych i środków zewnętrznych unijnych i krajowych na remonty i modernizację obiektów dziedzictwa kulturowego w celu przywrócenia im właściwych funkcji użytkowych i historycznych.

Na terenie sołectwa Krowica Sama znajduje się **park podworski** o dużych walorach krajobrazowych i przyrodniczych. Jest on pozostałością po jednym z trzech dworców szlacheckich.

Park stanowi element pozostałości zespołu folwarcznego i ujęty jest w gminnej ewidencji zabytków. Należący niegdyś do Rosnowskich, a potem do Federowiczów.

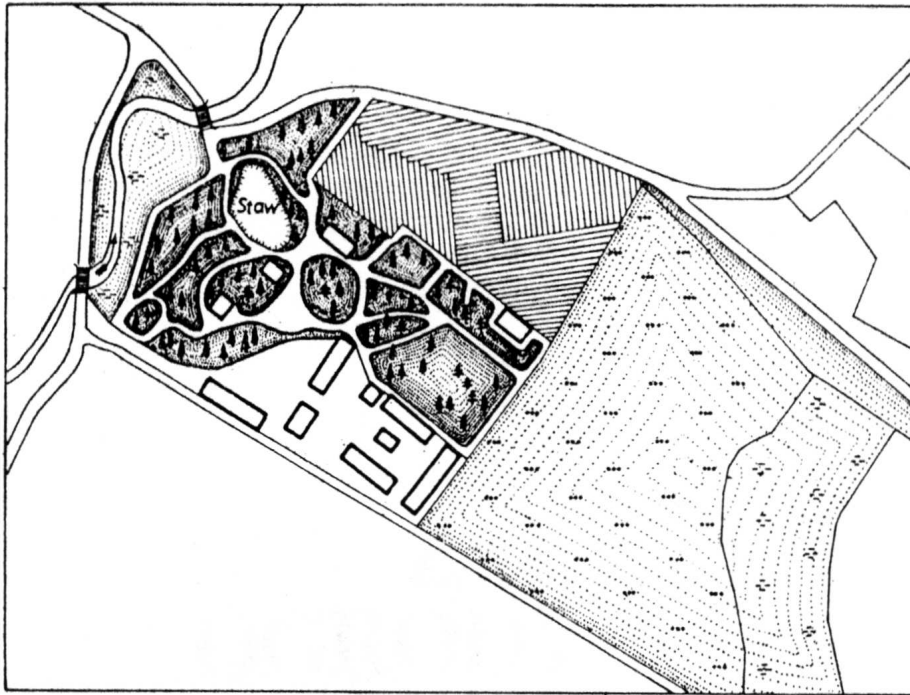
Po przejęciu majątku od rodziny Federowiczów przez PAU, odrestaurowano dworek, przywracając mu w 1931 r. uprzedni wygląd. Od tego czasu przyjeżdżali tu co roku profesorowie na polowanie. W czasie okupacji dwór zamieniono na szkołę. W roku 1946 został spalony. Po II wojnie światowej wybudowano w tym miejscu szkołę oraz budynek gminny, który po dziś służy jako Dom Kultury.

Osiemnastowieczny wieloosiowy podworski park usytuowany jest na wierzchołku, częściowo nad strumieniem i na skarpach. Zachował się półnaturalny starodrzew dębowo – jesionowy z domieszką lipy i wiązu oraz ślady dawnego układu komunikacyjnego wraz z promenadą nad stawami. Rosną w nim również modrzewie europejskie oraz rzadkie okazy klonu polnego. Kilkadziesiąt z drzew znajdujących się w parku ma pomnikowe wymiary – w tym lipa szerokolistna o obwodzie 604 cm, dęby szypułkowe, dąb Matuzalem najpotężniejsze drzewo na terenie Gminy Lubaczów i powiatu lubaczowskiego liczące na wysokości około 1,3 m ponad 642 cm w obwodzie, oraz inne dęby o obwodach 547 cm, 413 cm, 390 cm.

Znajdujące się na terenie Krowicy Samej ogrody geometryczne przebudowano na przełomie XIX i XX wieku.

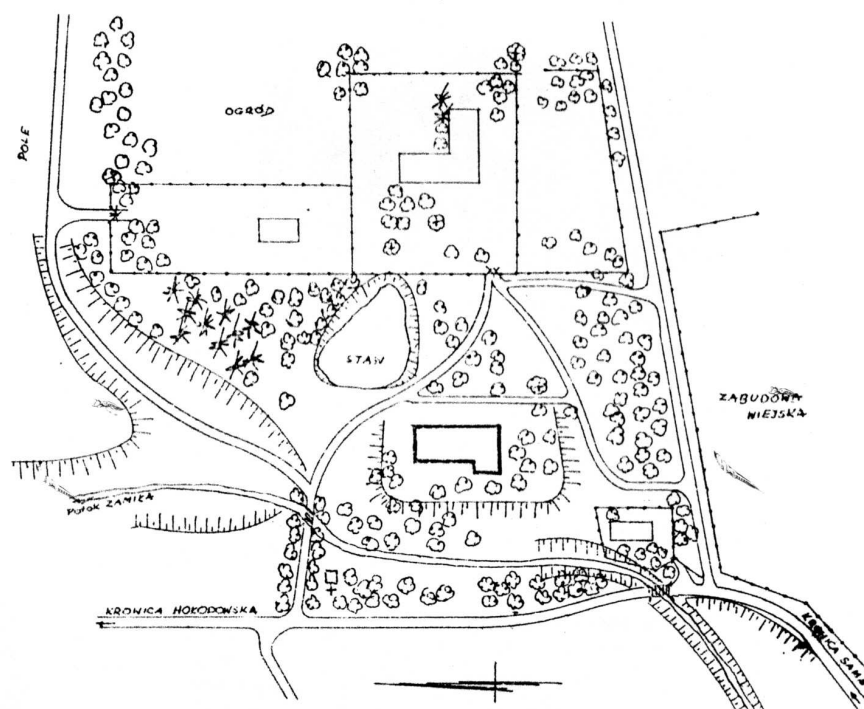
Z wielkimi alejami lipowymi wzdłuż dwóch głównych dróg dojazdowych oraz resztami poleśnymi nad potokiem park jest niezwykle atrakcyjnym miejscem na potrzeby organizacji imprez kulturalnych czy wypoczynku. Zlokalizowany na granicy sołectw Krowica Hołodowska i Krowica Sama jest miejscem znaczącym nie tylko dla mieszkańców obydwu miejscowości, a także dla turystów krajowych i zagranicznych odwiedzających gminę Lubaczów.

Rysunek 3. Krowica Sama – rok 1854. Przerys planu katastralnego zawiera oznaczenia: pałacu, folwarku, dróg głównych z podjazdem pod dwór i ścieżek ogrodowych, stawów, ogrodów użytkowych.

Źródło: Jerzy Piórecki: Zabytkowe ogrody i parki województwa przemyskiego,
KAW Rzeszów 1989

Rysunek 4 Krowica Hołodowska¹, 1972 r. Szkic założenia ogrodowego

Źródło: Jerzy Piórecki: Zabytkowe ogrody i parki województwa przemyskiego,
KAW Rzeszów 1989

Znajdująca się w sąsiedztwie parku podworskiego Szkoła Podstawowa jest głównym ośrodkiem współpracy tran granicznej z Ukrainą (rozbudowana wraz zagospodarowaniem otoczenia z programu Współpracy Przygranicznej Phare dla Polskiej Granicy Wschodniej Fundusz Projektów Infrastruktury Około - biznesowej (BRIPF, realizowanego w ramach Narodowego Programu Polski 2003). W wyniku realizacji projektu zwiększyła się powierzchnia użytkowa szkoły o 332 m², a ponadto powstało istotne dla rozwoju rekreacji zaplecze:

- zespół boisk sportowych: korty tenisowe, boisko do piłki ręcznej, boisko do piłki koszykowej, boisko do piłki siatkowej, rzutnia do kuli, bieżnia:
- plac do imprez plenerowych,
- pole biwakowe,
- parking dla samochodów,
- droga dojazdowa.

¹ W latach 70-tych ubiegłego wieku park podworski wraz z zabudową należał do Krowicy Hołodowskiej

Obecnie jest ona zatem nie tylko ośrodkiem edukacji szkolnej, ale również miejscem wymiany uczniów z Krowicy Samej i Ukrainy. Ponadto służyć może jako placówka integrująca mieszkańców sołectw Krowica Sama i Krowica Hołodowska, a także mieszkańców partnerskich gmin z Ukrainy */są to gminy bezpośrednio sąsiadujące z Gminą Lubaczów po drugiej strony granicy/*.

Ważnym przedsięwzięciem dotyczącym rozwoju turystyki i rekreacji jest ponadto przygotowana przez gminę Lubaczów sieć tras rowerowych przebiegająca również przez atrakcyjny teren Krowicy.

IV. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI KROWICA SAMA

Analiza zasobów wsi Krowica Sama

RODZAJ ZASOBU	BRAK	JEST O ZNACZENIU MAŁYM	JEST O ZNACZENIU DUŻYM
Środowisko przyrodnicze			
Walory krajobrazu			X
Walory przyrodnicze			X
Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)			X
Gleby		X	
Kopaliny	X		
Środowisko kulturowe			
Walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe		X	
Walory zagospodarowania przestrzennego			X
Zabytki			X
Zespoły artystyczne			X*
Dziedzictwo religijne i historyczne			
Miejsca kultu			X

* zespół Niespodzianka z Krowicy Hołodowskiej, działający przy Domu Kultury w Krowicy Samej

Święta, odpusty, pielgrzymki			X
Tradycje, obrzędy			X
Legendy, podania i fakty historyczne		X	
Ważne postacie historyczne		X	
Obiekty i tereny			
Działki pod zabudowę mieszkaniową			X
Działki pod domy letniskowe	X		
Działki pod zakłady usługowe i przemysł		X	
Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi		X	
Place i miejsca publicznych spotkań			X
Miejsca spotkań i rekreacji			X
Gospodarka, rolnictwo			
Specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		X	
Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe			X
Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X		
Sąsiedzi i przyjezdni			
Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo			X
Ruch tranzytowy	X		
Przyjezdni stali i sezonowi		X	
Instytucje			
Placówki opieki medycznej i społecznej			X
Szkoły			X
Dom kultury			X
Ludzie, organizacje społeczne			
OSP			X**
KGW			X
Inne Stowarzyszenia			X

** jednostka posiada siedzibę w Krowicy Hołodowskiej, działa jednak na terenie sołectw Krowica Sama i Krowica Hołodowska

IV. BILANS STRATEGICZNY - ANALIZA SWOT

Analiza SWOT miejscowości Krowica Sama została przygotowana w oparciu o Diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej miejscowości Krowica Sama

Silne strony: Czynniki pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju miejscowości na które bezpośredni wpływ ma Gmina

Słabe strony: Czynniki ograniczające możliwości rozwoju miejscowości, na które bezpośredni wpływ ma Gmina

Szanse: Czynniki pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju miejscowości, występowanie których jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego jej wpływu.

Zagrożenia: Czynniki negatywne mogące stanowić zagrożenie dla rozwoju miejscowości, których występowanie, jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami jej bezpośredniego wpływu.

W czasie klasyfikacji zjawisk brano była pod uwagę ich wielostronność, w związku, z czym niektóre z nich zostały przyporządkowane kilkakrotnie.

Za czynniki pozytywne uznawano:

- Niewykorzystany zasób
- Przedmiot dumy
- Źródło sławy
- Pozytywny trend.

Za czynniki negatywne uznawano:

- Brak czegoś
- Nadmiar czegoś
- Nieefektywność
- Uciążliwość
- Zastój

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - przygraniczne położenie sołectwa, - zasoby przyrodnicze sprzyjające rozwojowi turystyki, - wysokie walory krajobrazowo-turystyczne, - powszechna telefonizacja, - dobrze rozwinięta działalność kulturalna, - tradycyjne rolnictwo, - umiejętność dbania o kulturę i tradycję lokalną. - dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa, - zabytki, - prężnie działające Koło Gospodyń Wiejskich, - prężna działalność innych organizacji pozarządowych i społecznych (LKS. UKS. zespół śpiewaczy Niespodzianka) - ośrodek współpracy tranzgranicznej z Ukrainą (szkoła) 	<ul style="list-style-type: none"> - zły stan techniczny dróg, brak chodników, - dzikie wysypiska śmieci, - brak bazy turystycznej, - słaby nadzór policji, - brak gospodarstw agroturystycznych, - słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna, - brak sieci gazowej, - niskie dochody mieszkańców - niska aktywność mieszkańców - zły stan techniczny Domu Kultury, - bierność grup zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym, - patologie.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - budowa przejścia granicznego Budomierz – Hruszew, - wielopłaszczyznowa współpraca z Ukrainą (partnerskie gminy i szkoły) - podnoszenie poziomu edukacji, kultury, sportu - dobry stan środowiska naturalnego, - korzystne warunki klimatyczne oraz dobra jakość gleb sprzyjająca produkcji rolnej, - rozwój ekologicznej produkcji rolnej, 	<ul style="list-style-type: none"> - bezrobocie, - wyjazdy młodych ludzi za granicę lub do większych ośrodków miejskich, - duża liczba osób długotrwale bezrobotnych, - starzejące się społeczeństwo, - niski przyrost naturalny, - mała liczba podmiotów gospodarczych - nieopłacalność produkcji rolnej, - klęski żywiołowe (susze, przymrozki i gradobicia),

<ul style="list-style-type: none"> - rozwój agroturystyki. - osiedlanie się mieszkańców miasta Lubaczów na terenie miejscowości, - możliwość pozyskania funduszy w ramach programów finansowanych ze środków UE na rozwój działalności przez przedsiębiorców, - możliwość zmiany kwalifikacji zawodowych oraz podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców (m.in. rolników i domowników oraz osób pracujących) w ramach programów finansowanych ze środków UE, - możliwość pozyskania funduszy w ramach programów finansowanych ze środków UE na projekty inwestycyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> - brak skupów płodów rolnych, - nielegalne wyręby lasów.
---	---

Mocne i słabe strony:

Mocne strony wsi Krowica Sama wynikają głównie z posiadanych walorów naturalnych przyrodniczych i krajobrazowych. Te dwa istotne atuty mogą mieć priorytetowe znaczenie dla rozwoju gospodarczego, a efekty ekonomiczne pozytywnie wpłyną na sferę życia społecznego – mniejsze bezrobocie, wzrost zamożności mieszkańców, ograniczenie ubóstwa. Położenie na „rubieżach” Unii Europejskiej stwarza szanse wykorzystania środków pomocowych na rzecz rozwoju zasobów ludzkich, opartego na wyrównywaniu szans, upowszechnieniu technologii, współpracy transgranicznej. Walory historyczne i kulturowe ziemi lubaczowskiej (wspólny dorobek różnych kultury i narodów, cenne zabytki) stanowią podstawę do rozwoju turystyki.

Większość słabych stron i zagrożeń związanych jest z dziedziną rynku pracy, bezrobocia, niskich dochodów. Z jednej strony SWOT wskazuje na bierność grup zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym oraz patologie (np. alkoholizm), które dość powszechnie występują u beneficjentów pomocy społecznej. Z drugiej uświadamia konieczność dostosowania lokalnej polityki społecznej do wzrastających wyzwań (nasilenie niektórych problemów) oraz do zmian w metodach pracy z grupami marginalizowanymi (aktywizacja, zwiększanie świadomości, samopomoc).

Szanse i zagrożenia:

Można stwierdzić przewagę szans nad zagrożeniami, choć trudno porównywać ich wagę społeczną. Duże szanse dla sołectwa Krowica Sama, gmina wiąże z pozyskaniem funduszy zewnętrznych, przeznaczanych nie tylko na inwestycje infrastrukturalne, ale także na rozwój usług społecznych. Pozytywne znaczenie dla sfery życia społecznego można wiązać także z rozwojem współpracy transgranicznej, turystyki i agroturystyki, handlu, usług. Szansą dla młodego pokolenia mieszkańców wsi jest zapewnienie równego startu, możliwie szerokiej lokalnej oferty rozwoju edukacyjnego, sportowego, kulturalnego. Zagrożenia upatrywane są w pogłębianiu się niekorzystnych tendencji demograficznych oraz nasileniu problemów społecznych (bieda, patologie) oraz niskiej dochodowości pracy w gospodarstwach rolnych.

Misja i wizja

Jesteśmy rolniczą, przygraniczną miejscowością, przyjazną i otwartą na współpracę, wykorzystującą szansę integracji europejskiej.

Nasze produkty wyrastają w czystym, naturalnym środowisku i posiadają wysoką jakość.

Oferujemy miejsce komfortowego i bezpiecznego życia w przyjaznym środowisku.

Jesteśmy sołectwem, w którym warto mieszkać, odpoczywać i pracować.

Wizją „Planu Odnowy Miejscowości Krowica Sama” opracowanego na lata 2009 - 2016 jest ochrona i wykorzystanie wiejskiego dziedzictwa kulturowego i walorów przyrodniczo – krajobrazowych wsi Krowica Sama. Środkiem i celem Planu jest mobilizacja lokalnych społeczności i pobudzenie aktywności do działań na rzecz poprawy warunków i jakości życia we wsi. Ważne jest podniesienie i wzbogacenie atrakcyjności turystycznej sołectwa oraz poprawa jego wizerunku poprzez właściwe urządzenie parku podworskiego i modernizację usytuowanego w nim Domu Kultury.

V. PLAN WYKONAWCZY

Plan wykonawczy Planu rozwoju miejscowości Krowica Sama obejmuje planowane zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji w latach 2009 - 2016.

Źródłami finansowania Planu rozwoju miejscowości Krowica Sama będą:

- środki w ramach programów operacyjnych przewidzianych do realizacji na lata 2007-2013,
- środki własne Gminy,

- inne zewnętrzne źródła finansowania.

Programami współfinansowanymi ze środków Unii Europejskiej, do których będą składane wnioski o dofinansowanie projektów ujętych w Planie są:

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013
- Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007-2013
- Program Współpracy Transgranicznej Polska - Białoruś - Ukraina 2007-2013.

VI. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

Kierunek 1 - Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej

Kierunek 2 - Rozwój i poprawa stanu bazy społeczno – edukacyjnej

Kierunek 3 - Rozwój rekreacji i turystyki

Miejscowość Krowica Sama z racji przygranicznego położenia oraz walorów przyrodniczych będzie chciała poprzez realizację kierunków rozwoju i zadań zawartych w Planie stworzyć warunki dla polepszenia życia swoim mieszkańcom.

Zadania z zakresu infrastruktury, budowa gazociągu, budowa kanalizacji, gospodarka ściekowa, regulacja potoku, pozwolą zapewnić podstawowe potrzeby mieszkańcom.

Budowa sali sportowej przy szkole podstawowej oraz utworzenie publicznego dostępu do Internetu pozwoli stworzyć bogatą ofertę pozalekcyjną dla dzieci i młodzieży.

Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe, duże zróżnicowanie fizjograficzne, geologiczne, duży procent lasów, bogactwo flory i fauny występujące na terenie Krowicy Samej stanowią olbrzymi potencjał do rozwoju turystyki i agroturystyki.

VII. PRIORYTETY ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI KROWICA SAMA

Priorytet I – Infrastruktura techniczna

Cel główny

Wzrost konkurencyjności sołectwa Krowica Sama poprzez rozbudowę infrastruktury drogowej, ochrony środowiska

Jednym z zasadniczych elementów w tym obszarze, który będzie miał decydujący wpływ zarówno na poprawę warunków życia mieszkańców jak i na rozwój gospodarczy wsi Krowica Sama będzie poprawa stanu dróg lokalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą

(chodniki, oświetlenie uliczne). Koniecznym jest również przeprowadzenie kompleksowej gazyfikacji wsi

Z uwagi na braki w infrastrukturze kanalizacyjnej kontynuowane będą inwestycje w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnej.

Cele szczegółowe:

1. Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej wraz infrastrukturą towarzyszącą,
2. Realizacja inwestycji z zakresu gazyfikacji wsi
2. Realizacja inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej i ochrony środowiska.

Cele szczegółowe realizowane będą poprzez następujące działania:

Przebudowa drogi gminnej Krowica Sama - przez wieś
Modernizacji drogi powiatowej nr 1694
Modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych
Budowa nowych punktów oświetleniowych
Budowa Gazociągu Krowica Sama
Modernizacja oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej na osiedlu Wolności
Budowa Kanalizacji sanitarnej - Krowica Hołodowska - Krowica Sama
Regulacja potoku Krowica Hołodowska - Krowica Sama/ udział Gminy Lubaczów/

Priorytet II – Infrastruktura społeczna

Cel główny

Poprawa warunków życia mieszkańców wsi Krowica Sama, w szczególności poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną oraz wszechstronny rozwój kapitału społecznego

Jednym z podstawowych zadań przed jakimi stoją władze Gminy Lubaczów jest stworzenie możliwie najlepszych warunków do życia jej mieszkańcom. Mieszkańcy Krowicy Samej, to jedni z adresatów.

Ważnym czynnikiem wpływającym na poprawę warunków życia mieszkańców będą działania mające na celu odnowę i kształtowanie przestrzeni publicznej wsi oraz zachowanie zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego.

Dla zwiększenia szans edukacyjnych miejscowej młodzieży, potrzebne jest systematyczne doposażenie szkoły w niezbędne pomoce dydaktyczne, stałe modernizowanie posiadanego sprzętu komputerowego oraz stworzenie dostępności do Internetu, który jest obecnie wykorzystywany jako jedno z podstawowych źródeł informacji. W celu poprawy warunków nauczania oraz stanu bazy edukacyjnej i rekreacyjno-sportowej niezbędne jest prowadzenie systematycznego remontu szkoły oraz budowy sali sportowej w Szkole Podstawowej w Krowicy Samej .

Jednym z ważniejszych zadań Gminy powinno być także skuteczne przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego i marginalizacji poszczególnych osób czy grup społecznych. Do podstawowych zjawisk sprzyjających marginalizacji należy bezrobocie i ubóstwo. Wspierane będzie pogłębianie współdziałania i partnerstwa służb pomocy społecznej z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, instytucjami rynku pracy, kościołem katolickim i innymi kościołami oraz lokalnymi mediami w zakresie bieżącego monitorowania środowisk marginalnych tworzonych przez osoby ubogie, uzależnione, bezrobotne i niepełnosprawne.

W przypadku inwestycji dotyczących lokalnej infrastruktury społecznej, należy również dążyć jak w przypadku infrastruktury technicznej do maksymalnego pozyskania na ich realizację pozabudżetowych źródeł finansowania, tj. głównie ze środków Unii Europejskiej.

Cele szczegółowe

1. Odnowa i kształtowanie przestrzeni publicznej wsi
2. Modernizacja placówek edukacyjno - kulturalnych oraz ich doposażenie w sprzęt dydaktyczny i naukowy
3. Budowanie społeczeństwa informacyjnego – stworzenie punktu dostępu do Internetu w Gminnej Bibliotece Publicznej

Cele szczegółowe realizowane będą poprzez następujące działania:

Modernizacja przestrzeni publicznej wsi Krowica Sama poprzez przebudowę Domu Kultury oraz zagospodarowania parku podworskiego
Budowa sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Krowicy Samej oraz placu zabaw
Utworzenie Publicznego Punktu Dostępu do Internetu w Gminnej Bibliotece Publicznej - filia Krowica Sama

Priorytet III – Rozwój rekreacji i turystyki

Cel główny

Rozwój turystyki i rekreacji w Krowicy Samej poprzez wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego

Zasoby przyrodnicze i krajobrazowe, duże zróżnicowanie fizjograficzne, geologiczne, duży procent lasów, bogactwo flory i fauny występujące na terenie Krowicy Samej stanowią olbrzymi potencjał do rozwoju turystyki i agroturystyki. Sołectwo Krowica Sama jest postrzegana jako teren o atrakcyjnych walorach rekreacyjno - turystycznych. W związku z powyższym planowana jest Modernizacja zagospodarowania parku podworskiego wraz z modernizacją budynku Wiejskiego Domu.

Czyniąc wieś Krowicę Samą otwartą na przyjęcie i obsługę turystów, planuje się budowę infrastruktury turystycznej w postaci tras rowerowych, miejsc postojowych, oraz wydzielenie na drogach pasa ruchu rowerowego oraz budowę innych niezbędnych obiektów związanych z ruchem rowerowym. Stworzenie bezpiecznej infrastruktury dla ruchu rowerowego stanowi element rozwoju zrównoważonego transportu oraz wywoła impuls do rozwoju i promowania turystyki rowerowej. Działania na rzecz wytyczenia rowerowych tras turystycznych przyczynią się do ochrony miejsc cennych przyrodniczo przed nieskoordynowanym ruchem turystycznym. Całość wspieranych działań przyczyni się do aktywizacji społecznej osób aktywnie spędzających wolny czas oraz powstawania i rozwoju infrastruktury noclegowej, w tym gospodarstw agroturystycznych.

Z punktu widzenia rozwoju turystyki stan bazy noclegowej ma niezwykle istotne znaczenie, w związku z tym należy dążyć do jej rozbudowy i podniesienia poziomu jakości.

W tym celu zaplanowano budowę 2-ch budynków kolonijno – wypoczynkowych oraz niezbędnej infrastruktury na terenie Szkoły Podstawowej, a także placu zabaw – jako miejsca integrującego wielopokoleniowe społeczeństwo wsi Krowica Sama. Planowana jest również rewitalizacja i renowacja zabytkowych obiektów wraz z ich otoczeniem. Dotyczy to w szczególności zabytkowego drewnianego kościoła z lat 1932-1933, zagospodarowanie cerkiewka oraz obiektów małej architektury sakralnej.

Cele szczegółowe

1. Ochrona i wykorzystanie turystyczne walorów środowiska naturalnego
2. Odbudowa i modernizacja obiektów dziedzictwa kulturowego
3. Budowa i rozwój infrastruktury rekreacyjno-turystycznej
4. Rozwój bazy turystycznej na terenie Krowicy Samej

Cele szczegółowe realizowane będą poprzez następujące działania:

Odrestaurowanie drewnianego kościoła p.w. Przemienienia Pańskiego z lat 1932-1933
Odnowienie, odrestaurowanie obiektów małej architektury sakralnej
Wytyczenie, oznakowanie tras rowerowych
Budowa budynków kolonijno – wypoczynkowych wraz z niezbędną infrastrukturą na terenie Szkoły Podstawowej.
Modernizacja zagospodarowania terenu cerkwi grecko – katolickiej
Wykonanie ogrodzenia cmentarzy wraz z bramą wjazdową

7.1 Opis operacji do realizacji z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”

Tytuł projektu: „Modernizacja przestrzeni publicznej wsi Krowica Sama poprzez przebudowę Domu Kultury oraz parku podworskiego”.

Zakres rzeczowy i finansowy operacji: Realizacja w/w operacji polegać będzie na wykonaniu następujących prac:

Tabela 6. Projekty dotyczące odnowy miejscowości Krowica Sama na lata 2009 – 2016 (wraz z opisem projektów)

<i>Modernizacja Domu Kultury w Krowicy Samej</i>		<i>Kwota w PLN</i>
1	Przebudowa dachu	197 769,38
2	Schody zewnętrzne wraz zadaszeniem	23 894,59
3	Elewacja	73 624,04
4	Stolarka zewnętrzna - frontowa	57 499,64
5	Stolarka zewnętrzna - sala widowiskowa	27 040,92
6	Kanalizacja deszczowa	27 866,61
7	Podjazd dla niepełnosprawnych	12 722,31
Suma A		420 417,49
<i>Zagospodarowanie parku podworskiego</i>		
1	Oświetlenie zewnętrzne	60 189,91
2	Główna aleja spacerowa wraz z rondem	131 194,65
3	Chodniki	99 460,57
4	Brama	7 071,36
5	Ogrodzenie	23 709,87
6	Niwelacja terenu	25 628,02

7	Inne (w tym m.in...: monitoring, ławki, kosze, wiata autobusowa, roboty rozbiórkowe)	38 320,18
8	Plac zabaw	39 515,22
9	Renowacja figurki	4 880,00
10	Staw	103 144,29
11	Dojazd do szkoły	52 820,21
Suma		585 934,28
<i>Wyposażenie Domu Kultury w Krowicy Samej</i>		
1	Wyposażenie	33 150,00
Suma		33 150,00

Ponadto, w trakcie konsultacji społecznych, mieszkańcy wsi Krowica Sama uznali, że w celu odnowy swojej miejscowości należy wykonać następujące przedsięwzięcia inwestycyjne:

1. Modernizacja zagospodarowania terenu cmentarza komunalnego wraz z budową oświetlenia drogi powiatowej nr 1694.
2. Budowa budynków kolonijno – wypoczynkowych oraz niezbędnej infrastruktury na terenie Szkoły Podstawowej.
3. Modernizacja zagospodarowania terenu cerkwi grecko – katolickiej.
4. Budowa dróg wewnętrznych i parkingu
5. Budowa obiektów i urządzeń sportowo – rekreacyjnych z niezbędną infrastrukturą.
6. Modernizacja dróg wewnętrznych (dojazdowych do szkoły i parku) – planuje się przebudowę drogi dojazdowej do szkoły oraz drogi w kierunku przysiółka Blusy.

7. Wytyczenie trasy rowerowej prowadzącej przez Krowicę Samą – Dąbrowa - Krowica Lasowa - Majdan Lipowiecki – skrzyżowanie przy „Pięciu Sosnach” – **Krowica Sama** - Krowica Lasowa - Lisie Jamy.
8. Wykonanie ogrodzenia cmentarzy wraz z bramą wjazdową.

Tabela 7. Projekty planowane na terenie miejscowości Krowica Sama na lata 2009 - 2016

Lp.	Tytuł projektu
1.	Przebudowa drogi gminnej Krowica Sama - przez wieś
2.	Modernizacji drogi powiatowej nr 1694
3.	Modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych
4.	Budowa nowych punktów oświetleniowych
5.	Udostępnienie terenów pod budownictwo mieszkaniowe
6.	Modernizacja oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej na Osiedlu Wolności
7.	Budowa Kanalizacji sanitarnej - Krowica Hołodowska - Krowica Sama
8.	Budowa Gazociągu Krowica Sama
9.	Regulacja potoku Krowica Hołodowska - Krowica Sama/ udział Gminy Lubaczów/
10.	Budowa sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Krowicy Samej
11.	Utworzenie Publicznego Punktu Dostępu do Internetu w Gminnej Bibliotece Publicznej - filia Krowica Sama
12.	Odrestaurowanie drewnianego kościoła p.w. Przemienienia Pańskiego z lat 1932-1933
13.	Odnowienie, odrestaurowanie obiektów małej architektury sakralnej
14.	Wytyczenie, oznakowanie tras rowerowych

7.2 Szacunkowa wartość planowanych zadań inwestycyjnych na lata 2009 - 2016

Tabela 8. Wartość projektów planowanych na terenie miejscowości Krowica Sama na lata 2009 - 2016

Lp.	Tytuł projektu	Całkowita wartość projektu
1.	Przebudowa drogi gminnej Krowica Sama - przez wieś	160 000
2.	Modernizacji drogi powiatowej nr 1694	500 000
3.	Modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych	50 000
4.	Budowa nowych punktów oświetleniowych	40 000
5.	Udostępnienie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	100 000
6.	Modernizacja oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej na Osiedlu Wolności	500 000
7.	Budowa Kanalizacji sanitarnej - Krowica Hołodowska - Krowica Sama	2 000 000
8.	Budowa Gazociągu Krowica Sama	400 000
9.	Regulacja potoku Krowica Hołodowska - Krowica Sama /udział Gminy Lubaczów/	30 000
10.	Budowa sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Krowicy Samej	1 500 000
11.	Utworzenie Publicznego Punktu Dostępu do Internetu w Gminnej Bibliotece Publicznej - filia Krowica Sama	20 000

Plan Odnowy Miejscowości Krowica Sama na lata 2009 - 2016

12.	Odrestaurowanie drewnianego kościoła p.w. Przemienienia Pańskiego z lat 1932-1933	400 000
13.	Odnowienie, odrestaurowanie obiektów małej architektury sakralnej	20 000
14.	Wytyczenie, oznakowanie tras rowerowych	30 000

7.3 Harmonogram realizacji planowanych zadań inwestycyjnych

Tabela 9. Harmonogram realizacji projektów dotyczących odnowy miejscowości Krowica Sama na lata 2009 - 2016

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji
1.	Przebudowa drogi gminnej Krowica Sama - przez wieś	2009
2.	Modernizacji drogi powiatowej nr 1694 /udział Gminy Lubaczów/	2011 – 2013
3.	Modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych	2013 – 2016
4.	Budowa nowych punktów oświetleniowych	2010-2013
5.	Udostępnienie terenów pod budownictwo mieszkaniowe	2014-2016
6.	Modernizacja oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej na osiedlu Wolności	2009-2010
7.	Budowa Kanalizacji sanitarnej - Krowica Hołodowska - Krowica Sama	2013-2015
8.	Budowa Gazociągu Krowica Sama	2011-2016
9.	Regulacja potoku Krowica Hołodowska - Krowica Sama /udział Gminy Lubaczów/	2009
10.	Budowa sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Krowicy Samej	2010-2012
11.	Utworzenie Publicznego Punktu Dostępu do Internetu w Gminnej Bibliotece Publicznej - filia Krowica Sama	2010

12.	Odrestaurowanie drewnianego kościoła p.w. Przemienienia Pańskiego z lat 1932-1933	2016
13.	Odnowienie, odrestaurowanie obiektów małej architektury sakralnej	2012-2014
14.	Wytyczenie, oznakowanie tras rowerowych	2010

VIII. SYSTEM REALIZACJI PLANU

8.1 Wdrażanie Planu

Układ instytucjonalny wdrażania *Planu Odnowy Miejscowości Krowica Sama na lata 2009 - 2016* stanowiąc będą:

- Wójt Gminy Lubaczów
- Rada Gminy Lubaczów
- Rada Sołecka
- Referat Rozwoju i Promocji Gminy

Wójt Gminy Lubaczów

Koordynacja Planu Rozwoju Miejscowości Krowica Sama będzie należała do Wójta Gminy Lubaczów, będzie on podejmował decyzje w zakresie zmian hierarchii projektów a także będzie decydował o wprowadzaniu nowych projektów. Wójt Gminy Lubaczów będzie odpowiedzialny za wykonanie uchwał Rady Gminy dotyczących Planu.

Rada Gminy Lubaczów

Ważną rolę w układzie instytucjonalnym wdrażania Planu będzie pełnić Rada Gminy Lubaczów, podejmując uchwały w sprawie przyjęcia oraz aktualizacji Planu. Na forum Rady Gminy oraz jej komisjach prezentowane będą sprawozdania z realizacji Planu oraz informacje o przygotowywanych aktualizacjach dokumentu.

Rada Sołecka

Ważnym elementem układu instytucjonalnego wdrażania Planu będzie Rada Sołecka.

Do zadań Rady będzie należało:

- opiniowanie realizacji Planu na podstawie rocznego sprawozdania,
- zgłaszanie propozycji projektów celem umieszczenia w Planie,
- opiniowanie zmian zgłaszanych do Planu,
- przyjmowanie zadań do realizacji,
- przyjmowanie Planu

Referat Rozwoju i Promocji Gminy

Do zadań Referatu będzie należało aktualizowanie Planu, w tym przedstawianie propozycji zmian Planu wynikających ze zmian w poszczególnych projektach, w budżetach lub harmonogramach ich realizacji, które pojawią się w przypadku ogłaszania naborów wniosków lub zaistnienia innych okoliczności Radzie Sołeckiej. Dodatkowo do zadań

Referatu będzie należało aktualizowanie danych statystycznych zawartych w *Diagnozie sytuacji społeczno - gospodarczej* stanowiącej pierwszą część Planu.

8.2 Monitoring, sprawozdawczość i promocja

System monitorowania będzie miał na celu określenie stopnia realizacji Planu. Referat Rozwoju i Promocji Gminy będzie raz na rok sporządzał sprawozdanie z realizacji Planu na podstawie informacji uzyskanych od poszczególnych jednostek odpowiedzialnych za realizację zadań zawartych w Planie. Sprawozdania będą przedstawiane Radzie Gminy.

Za promocję *Planu Odnowy Miejscowości Krowica Sama na lata 2009 - 2016* odpowiadał będzie Referat Rozwoju i Promocji Gminy i będzie ona realizowana poprzez:

- Informacje umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej,
- Informacje zamieszczane na stronie internetowej Urzędu Gminy dotyczące uchwalania Planu, aktualizacji w związku z ogłoszonymi naborami.